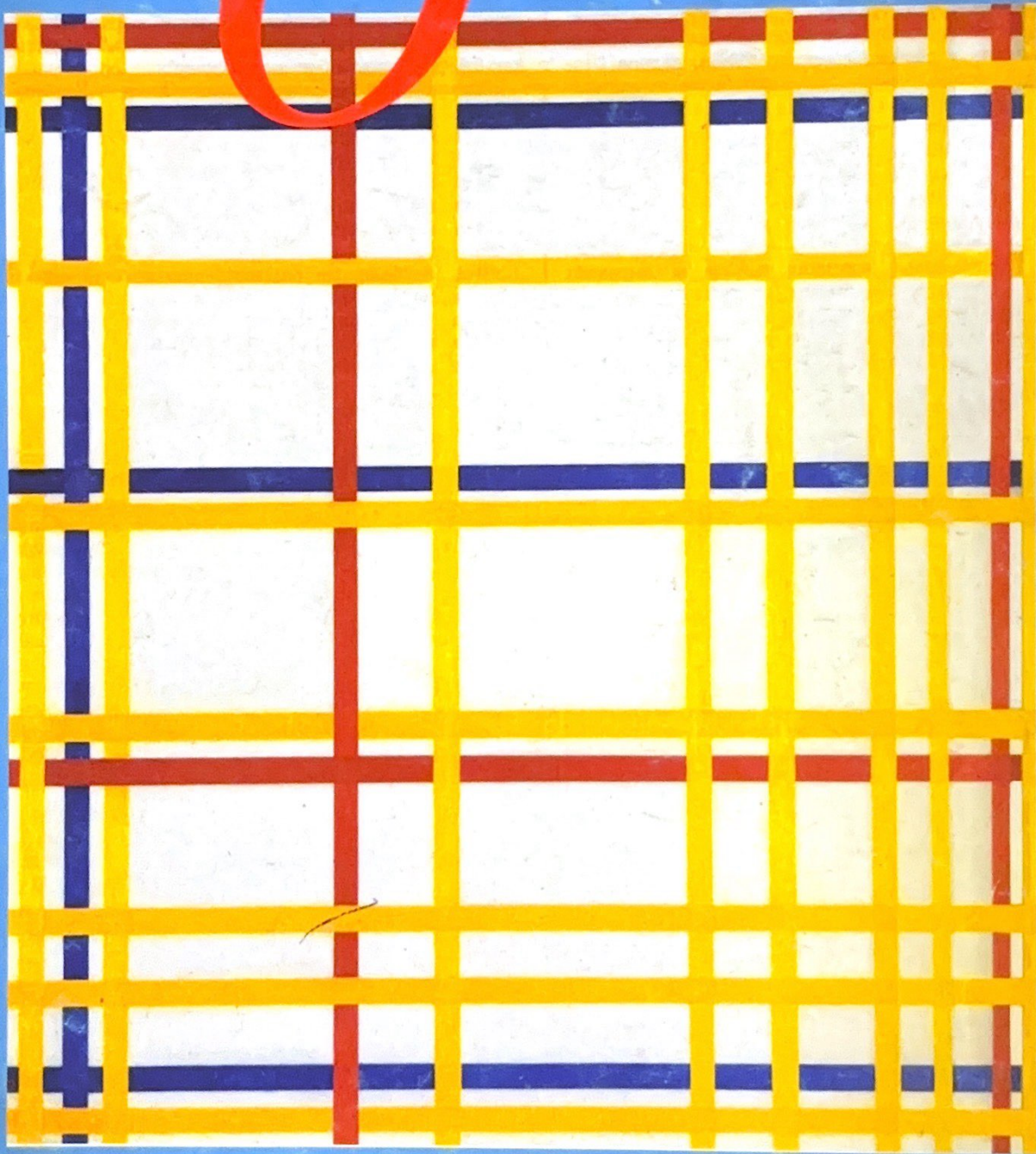


М

та 3'02

ИСТЕЦТВО СВІТА



• ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА • ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ •

Мистецтво та освіта

НАУКОВО - МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у 1995 році. Виходить 4 рази на рік
ЗАСНОВНИКИ:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКА ДИТЯЧА АКАДЕМІЯ

Журнал включено ВАК України до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук

Рекомендовано вченою радою Інституту проблем виховання АПН України (прот. №8 від 27.06.2002р.)

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Людмила Масол

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Г.Бех, М.Демчишин, І.Зязюн,
С.Коновець, О.Коріглова, В.Кремель,
Л.Левчук, В.Мадзігон,
Н.Миропольська, В.Моляко,
О.Олексюк, О.Рудницька,
О.Савченко, О.Сухомлинська,
Т.Харламова, М.Чемберсі

В.о. заступника головного редактора
Любов Григоровська

Відповідальний секретар
Тетяна Сокіл

Науковий редактор
Олена Шевнюк

Літературний редактор
Наталія Лісняк

Комп'ютерний набір
Вікторія Масол

Комп'ютерна верстка
Владислава Вишневецького

1-ша стор. обкладинки:

П.Мондріан. Нью-Йорк-сіті І. 1942 р.

4-та стор. обкладинки:

К.Малевич. Супрематизм. 1915 р.

Зміст

ДО СЕРПНЕВИХ НАРАД

Про вивчення предметів художньо-естетичного циклу у 2002–2003 навчальному році	2
Гайдамака О. Мистецтво в початковій школі: проблеми та пошуки	3

КАМЕРТОН

Гумінська О. Здрастуй, музико! (Музичне вітання на уроці музики)	6
Осипець Р. Українська народна пісня – основа музичного виховання	6
Мінасян Н., Седих С. Фарби чарівної осені (інтегрований урок у 2-му класі)	10
Балема М. Звідки ти родом, пісне подільська?	12
Ярецький В. Уроки-концерти патріотичного спрямування	14
Жорнова О., Ізмайлова Л. Один конкурс – два погляди. "Учитель року – 2001"	16
Корнілова О. Музична драматургія (методична розробка уроку, 7-й клас)	18

ПАЛІТРА

Тодорчук В., Тодорчук М. Що може колір?	20
Швидко А. Графіка. Натюрморт (7-й клас)	21
Шевченко Н. Графіка. Цикл уроків	23
Шевченко Н. У гостях в Олівця-Малювця (конкурс)	33
Максименко О. Розвиток мислення дітей на заняттях паперовою пластикою	35

ХОРЕОГРАФІЯ

Тараканова А. Нові форми організації хореографічного навчання	38
---------------------------------------------------------------	----

ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА

Аристова Л. До 150-річчя від дня народження Миколи Аркаса (розробка уроку з художньої культури)	41
Попова Г. Українське мистецтво ХХ століття	47
Великоцька Г., Колесниченко Т. Мистецтво ХХ століття (інтегрований урок в 11-му класі)	50

ВИЩА ШКОЛА

Бабченко О. Викладання художньої педагогіки у педагогічному вузі	54
------------------------------------------------------------------	----

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Новосельська А. Естетичне виховання у вальдорфській школі	56
-----------------------------------------------------------	----

СТОРИНКИ ЛІТОПІСУ

Красюк І. Педагогічні погляди Миколи Мурашка	58
Сергієнко Г. До 220-річчя від дня народження Ореста Кіпренського	60

НАРОДОЗНАВСТВО

Чернова С. Корифею української керамології – 80 років	62
-------------------------------------------------------	----

ІНФОРМАЦІЯ. РЕЦЕНЗІЇ

Василишина Н., Ганнусенко Н. Культурно-просвітницька робота в Державній науково-педагогічній бібліотеці України	19,37,55
Безвершук Ж. Новий навчальний посібник з української та зарубіжної культури	57,63

ДО НОТНОГО ЗОШИТА

ХУДОЖНЯ ГАЛЕРЕЯ

ЗДРАСТУЙ, МУЗИКО! (МУЗИЧНЕ ВІТАННЯ НА УРОЦІ МУЗИКИ)

Оксана Гумінська,

канд. пед. наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет)

Урок музики в загальноосвітній школі має свою особливість. Він є уроком мистецтва, де кожний елемент має бути художнім, викликати зацікавленість у дітей. На уроці музики вчитель вітається з учнями мовою самого мистецтва. Музичне вітання створює піднесений емоційний настрій, атмосферу зацікавлення музичним уроком – уроком-святом.

Учитель музики може обрати для себе власний шлях пошуку музичного вітання. Музичні вітання можна знайти в методичній літературі (наприклад, пісня О.Тилічеєвої "Музичний урок"), можна скласти самому, можна разом із дітьми зімпровізувати, можна виконати, скориставшись знайомою популярною мелодією.

Музичні вітання можуть виконувати функцію творчих завдань, коли учням пропонується придумати власний текст, зімпровізувати ритм, мелодію. Наприклад, учитель оголошує завдання: на двох звуках соль (зо) і мі (ві) [на початковому етапі роботи над мелодичною імпровізацією] один учень має заспівати свою мелодію на даний текст, імпровізуючи, а всі учні в

класі – повторити за ним кожну фразу зімпровізованої мелодії:

Вчитель (починає): Дзень – дзелень!

Учні: Дзень – дзелень!

Соліст 1: Заклика дзвінок у клас.

Учні: Заклика дзвінок у клас.

Соліст 2: Дзень – дзелень!

Учні: Дзень – дзелень!

Соліст 3: Урок музики у нас.

Учні: Урок музики у нас.

Після закріплення даної терцової інтонації можна імпровізувати на трьох звуках: соль (зо), ля (ра), мі (ві); далі – на чотирьох: соль (зо), ля (ра), мі (ві), до (йо) і т. д.

Виконання музичних вітань передбачає різні варіанти поєднання сольного, ансамблевого та хорового співу. Це залежить від тексту вітання і виконавського плану, який складають учитель та учні.

Пропонуємо кожного навчального року оновлювати музичне вітання, ускладнюючи його інтонаційно-ритмічну будову відповідно до вже набутих учнями вмінь. (Див. вкладку "До нотного зошита").

УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ – ОСНОВА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Руслана Осипець,

канд. пед. наук, старший викладач (Криворізький державний педагогічний університет)

Народна пісня є одним із найбільш популярних жанрів музичного мистецтва. Світ пісенної культури українського народу безмежний. Це скарбниця людської духовності, що полонить почуття, розум і серце. В українській пісні відтворюється світогляд народу, його морально-етичні та естетичні цінності, педагогічний геній, багатовіковий досвід виховання підрастаючих по-

колінь у душі високої духовності та моралі. Тому, на нашу думку, українська народна пісня має стати основою музичного матеріалу, що використовується на уроках музики в загальноосвітніх школах.

Важливо зазначити, що вивчення й пропаганду пісенного спадку народу варто здійснювати не епізодично, а доцільно кожний розділ уроку (хоровий спів, соль-

ПЕРШИЙ КЛАС

Музичне вітання 1

Ми прийшли у перший клас, хо-че-мо все зна-ти. Вив-чи-мо весь зву-ко-ряд, бу-де-мо спі-ва-ти.
З "до" поч-не-мо аж до "сі", при-ві-та-є-мось у-сі!

Музичне вітання 2

На мелодію української народної пісні "Ой є в лісі калина"


Урок музики почався, кожен з нас приготувався.
Ми готові вже співати, грати й навіть танцювати!

ДРУГИЙ КЛАС

Музичне вітання 3

На мелодію пісні "Я на сонечку лежу"

Урок музики у нас запросив усіх у клас.
Привітаймось дружно всі: "До, ре, мі, фа, соль, ля, сі"

Плесніть, діти, кілька раз:  !

До роботи – все гаразд!  !

ТРЕТІЙ КЛАС

Музичне вітання 4

Прос-пі-вав дзвінок- по-чи-на-єть-ся у-рок з Бо-жо-ї лас-ки, з ма-ми-но-ї каз-ки,
зши-ро-го ста-ран-ня, го-мін-ких пі-сень. "Доб-рий день вам, ді-ти!" – "Доб-рий день!"

ЧЕТВЕРТИЙ КЛАС

Музичне вітання 5

Лю-бі хлоп-чи-ки і дів-чат-ка, зна-єм без-ліч ми пі-сень. За-спі-ва-єм для по-чат-ку:
"Доб-рий день всім доб-рий день!"

ПЯТИЙ КЛАС

Музичне вітання 6

Добрий день вам, добрий день в сві-ті му-зи-ки, фан-та-зі-ї, пі-сень! Доб-рим будь, ши-рим
будь! І з мис-тецтвом - у див-ну путь!

ШОСТИЙ КЛАС

Музичне вітання 7

слова О.Лобової

Му-зи-ка! Ча-рів-не ди-во! Звід-ки ти та-ка грай-ли-ва? Чи на- дов-го? Назавж-ди!
Бу-ду завж-ди па-ну-ва-ти - і в сер-цях, і в кож-ній ха-ті! Щоб лу-на-ло на весь світ:
Чи не зникнеш ти ку-ди? Здрастуй, му-зи-ко, здрастуй, му-зи-ко, здрастуй, му-зи-ко, при-віт!

СЬОМИЙ КЛАС

Музичне вітання 8

Ус-міх-нись до всіх нав-ко-ло, добрий ра-нок, лю-ба шко-ло! І ве-се-лий той дзвінок кли-че
всіх нас на у-рок! У-рок му-зи-ки, у-рок му-зи-ки, у-рок му-зи-ки, у-рок! У-рок // -рок!

ВОСЬМИЙ КЛАС

Музичне вітання 9

Музичне вітання 9. Діапазон: C, A7, Dm, G, Am, F, G, Dm2, C. Темп: 4/4.

Доб-рий день! Всі ми ра-ді вас ві-та-ти! Доб-рий день! Щас-тя, ра-дос-ті ба-жа-ти! Доб-рий день!
І пі-сень но-вих спі-ва-ти! Всім вам доб-рий день!

Окрім традиційного музичного вітання можна використати тематичні: до певної теми уроку (чверті), до певного уроку, який є домінуючим.

Музичне вітання 10

Весняне Вітання

слова Л.Хомич

Музичне вітання 10. Діапазон: F, B, F, B, F, C, F, C, F. Темп: 4/4.

Доб-ро-го дня! Добро-го дня, то-бі, вес-ня-на рід-на зем-ля! Сон-це нам шле при-віт... Доб-ро-го дня то-бі, світ!

Музичне вітання 11

Вітання з Бахом

Музичне вітання 11. Діапазон: Вчитель, Учні, Разом. Темп: 3/4.

Вчитель: Ві-та-є му-зи-ко-ю Вас ве-лич-ний Бах!
Учні: Ві-та-є нас ве-лич-ний
Разом: Ві-та-є му-зи-ко-ю нас ве-лич-ний Бах!
Бах! Ві-та-є нас ве-лич-ний Бах!

Музичне вітання 12

Вітання з Бетховеном

(супровід – з п'ятого по десятій такти "Місячної сонати")

Музичне вітання 12. Темп: 6/8.

Ра-дість нам по-да-руй, Бет-хо-ве-на му-зи-ко!